

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.321/2018/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2018. június 12.
Az ügy tárgya: életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmények
Terhelt:
Első fok: Miskolci Törvényszék, 4.B.62/2016/28., ítélet, tárgyalás,
2017. május 22.
Másodfok: Debreceni Ítélőtábla, Bf.I.352/2017/6., végzés, nyilvános ülés,
2017. szeptember 26.
Az indítvány előterjesztője: terhelt védője
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Törvényszék 4.B.62/2016/28. számú ítéletét és a Debreceni Ítélőtábla Bf.I.352/2017/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Miskolci Törvényszék mint elsőfokú bíróság a 2017. május 22-én kelt 4.B.62/2016/28. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés (8) bekezdés I. fordulat] és kapcsolati erőszak büntetében [Btk. 212/A. § (2) bekezdés b) pont]. Ezért halmazati büntetésül 8 év szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg azzal, hogy a szabadságvesztésből feltételes szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap bocsátható, és beszámította az általa 2016. május 25. napjától 2016. november 22. napjáig előzetes fogvatartásban töltött teljes időt. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Debreceni Ítélőtábla mint másodfokú bíróság a 2017. szeptember 26-án jogerős Bf.I.352/2017/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [3] Az eljáró bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a terhelt - aki a Rendőrkapitányság

állományában teljesített szolgálatot rendőr törzsőrmester beosztásban - és asértett - aki a Járásbíróság igazságügyi alkalmazottja - 2014. november 10-én létesítettek párkapcsolatot, majd néhány hónap után, 2015. május 2-án jegyesek lettek. 2015 júniusában közösen bérelték ki a kétszobás lakást, a vádbeli időben élettársi kapcsolatban éltek, amely a 2. tényállási pontban írt cselekményt követően szakadt meg.

A bérleménybe költözést követően a terhelt alaptalanul egyre féltékenyebb lett a sértettre: megjelenésébe (mint például öltözködése, hajszíne, sminkelése) rendszeresen beleszólt és megkövetelte, hogy az általa ideálisnak tartott ruhát, fehérneműt, lábbelit viselje, vagy éppen eljárjon szoláriumba; nem engedte lényegében egyedül sehova, az addig szoros baráti kapcsolatait is fokozatosan felszámoltatta vele, így nem tarthatta baráti körével a kapcsolatot; sőt megszabta, hogy nem nevetgélhet, ismeretlen és ismerős férfiakkal sem beszélgethet, köszöntésüket (nőnapi, névnapi) nem fogadhatja, mi több, számára pontokban összefoglalt magatartási szabályokat írt elő. Ezzel személyiségét és önálló akaratát fokozatosan, de kíméletlenül megtörte, gyakorlatilag feltétlen engedelmségre szorította.

A terhelt azonban - a már jelzettek szerint - nem csak egyre féltékenyebb lett a sértettre, s az élet minden területére kiterjedő elvárások maradéktalan teljesítésére kötelezte őt - megroppantva, majd felszámolva ezzel emberi tartását -, hanem az 1. tényállási pontnál részletezett különféle bűncselekmények leplezése és a felelősségre vonás elkerülése végett követte el - visszatérő jelleggel - azokat a többnyire részben nyolc napon belül gyógyuló, egy alkalommal nyolc napon túl gyógyuló testi bántalmazásokat, amelyek fizikai, egyszersmind lelki erőszakként végig vonultak kapcsolatuk történetén.

A terhelt mindeközben napi rendszerességgel fogyasztott szeszes italt a vádbeli időszakban, amely a sértett számára csak összeköltözésüket követően vált nyilvánvalóvá.

A terhelt a vádbeli időszakban körülbelül 80 kilogramm, míg a sértett körülbelül 50 kilogramm testtömegű volt. A férfi nem csak jobb erőnléttel, hanem - rendőri hivatásából és kiképzéséből adódóan - a küzdősportokban is alapvető jártassággal rendelkezett.

A tényállás 1. pontja szerint a terhelt és a sértett 2015. július 3. napját megelőző napok egyikén - pontosan meg nem határozható időben - útszakaszon haladtak gyalogosan, amikor is a terhelt szóvá tette, hogy a sértett papucsot vett fel és nem az általa megkívánt magas sarkú lábbelit, mire a sértett azt válaszolta, hogy az úton lévő kocsiból éppen őt figyelő férfi biztos értékeli ahogy kinéz, ekkor a terhelt egy alkalommal a nála lévő hátizsákkal hasba ütötte őt, majd a kezével a fejére és a tarkójára ütött. A sértett szétnézett és látta, hogy a történeteket a piros lámpánál várakozó autókban ülők döbbenten nézték. Zokogni kezdett és közölte a terhelttel, hogy a kapcsolatuk nem fog így működni, jobb, ha véget vetnek neki. A terhelt vigasztalni, ölelgetni kezdte és megígérte, hogy ez nem fog többet előfordulni. Mivel alig egy hónapja költöztek közös bérleménybe, a sértett bízott benne, hogy a helyzet javulni fog, ezért megbocsátott a terheltnak.

Ezt követően a terhelt minden apró dologba belekötött, egyre fokozódott a féltékenysége és 2015 nyarán több alkalommal - pontosabban meg nem határozható időpontokban - bántalmazta a sértettet. Egyik alkalommal a bérleményükben egy szokásos esti kötözködése után gyomorszájon vágta a sértettet, aki ettől összegörnyedve a földre esett, mire a terhelt felszólította, hogy ne színészkedjen, álljon fel, majd felhúzta a földről. Olyan eset is előfordult, hogy rángatta, lökdöste, a földre lerántotta, rátérdelt, s közben a nyakát szorította, más alkalommal pedig odaszorította a sértettet a falhoz, majd a hüvelyk- és mutatóujja közé vette az arcát és erősen a falhoz szorította.

A terhelt a sértettet folyamatosan az emberi méltóságát súlyosan sértő kifejezésekkel illette, többek között kurvának, patkány kurvának, rohadéknak nevezte. A bántalmazások után azonban mindig bocsánatkérései következtek, többször megfogadta a sértettnek, hogy nem fog többet ez előfordulni, megváltozik.

Mindezekén túl több alkalommal olyan kijelentést tett a sértettnek, hogy meg fogja ölni, kiszúrja a szemét, eltöri az ujját, illetőleg végez a családtagjaival, különösen sokszor emlegette, miszerint a

testvérét és annak gyermekeit is megöli.

2015. október 16. napját megelőző időszakban a sértettben már annyira elmélyült a bántalmazások és szidalmazások okozta trauma, hogy amikor a terhelt - szokásához híven - kérdőre vonta szereti-e még, a sértett közölte vele, nem tud már rá szerelemmel tekinteni, s jobb lenne, ha most már tényleg abbahagynák a kapcsolatukat. Ez a megjegyzés a terheltet ugyan átmenetileg megviselte, reggel sírva ment dolgozni, de 1-2 nap elteltével ugyanúgy féltékenykedett és viselkedett, mint korábban.

2015. október 16-án a terhelt ittas állapotban ismét féltékenységeinek adott hangot, öreggel, fiatallal, mindenkivel összeboronálta a sértettet és mindenféle kurvának lehordta. A sértett ekkor felvette télikabátját, mert az erkélyre akart kimenni - levezetendő feszültségét - egy szál cigarettát elszívni. A terhelt azonban lerántotta a földre és magából kivetkőzve, ökölbe szorított kézzel előbb ütlegelni kezdte a fejét, majd össze-vissza rugdosta őt leginkább a felsőtestén. A bántalmazás során mindvégig földön fekvő a sértett bal szemöldöke felett a bőr felrepedt, az orra bedagadt, s orra-szája vérezni kezdett összeszennyezve kabátját, pulóverét, fülbevalóját. A sértett a bántalmazás után - amint képes volt magát összeszedni - lemosta arcáról a vért, majd bement a szobába, amikor is a terhelt közölte vele, hogy be fogja őt zárni, a rabszolgája lesz. A sértett az egész éjszakát utcai ruházatban, ülve töltötte, nem mert aludni. Reggel a terhelt kijózanodott állapotban meglátta, hogy bántalmazása miatt a sértett arca milyen állapotban van, bal szeme körül haematóma keletkezett és be is vérzett, rögtön bocsánataért esedezett. A sértett nem mert senkitől segítséget kérni, nem is tudott dolgozni menni összevert arccal, így telefonon kérte meg háziorvosát, hogy vegye már fel táppénzre, mert „elcsúszott”, az arca megsérült és nem akar így mutatkozni. Ezután a terhelt a fiát odahívta bérleményükbe, hogy nap közben a sértettel legyen, mintegy vigyázzon rá. A terhelt megígérte a sértettnek, hogy a táppénz miatt kieső jövedelmét odaadja neki, csak minél tovább maradjon táppénzen, hogy ne derüljön ki a bántalmazás és egyfolytában ígérette, nem fogja többet bántani, minden jó lesz, csak maradjon vele továbbra is együtt.

2015. október 22. napján - mivel a bal szemének bevérzése nem akart elmúlni - kénytelen volt a sértett szemészeti szakrendelésre elmenni, ahova a terhelt elkísérte és közben folyamatosan fenyegette, hogy nehogy el merje bárkinek is mondani a történeteket, mert akkor megjárja, levágja a mellét, kiszúrja a szemét, vagy megbabrálja a testvére gépkocsiját és gyermekeit is bántalmazza. A sértett ekkor már annyira félt a terhelttől, hogy nem szólt senkinek a bántalmazásokról, mert úgy gondolta, ha ezt meg tudta vele tenni, akkor bármire képes.

A fenti bántalmazások következtében a sértett 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el.

2015. év végén, 2016. év elején közöttük a veszekedések mindennapossá váltak. A terhelt folyamatosan azt hangoztatta, hogy a sértett már semminek nem tud örülni, biztos nem szereti, nyilván jóban van valakivel. Ilyenkor mindig felhergelte magát, ordítózott, fenyegetőzött és több alkalommal - pontosan meg nem határozható időpontokban - a mellét markolászta, közben azt kiabálva: „így fogdosnak mások”.

2016. február 21. napján a terhelt fia ismét a sértettel tartózkodott a bérleményükben, amikor is a Messenger üzenetváltásuk során világossá vált számára, hogy az apja a sértettel veszekszik. Ezt már a terhelt fia sem bírta szó nélkül hagyni és az alkalmazáson keresztül írt az apjának, hogy miért veszekszik. A terhelt mindezt úgy értékelte, hogy a sértett lejáratja őt fia előtt, mert nyilván elárulta neki, hogy veszekedni, vitázni szokott vele. Ezért a terhelt 14 óra 10 perckor a Messenger üzenetben közölte a sértettel: „nem fogsz menni dolgozni hétfőn, a mozi után tepsibe leszel”, illetve „aki tudja azt is el kell hallgattatni”. Még aznap délután a Pláza épülete előtt találkozott a sértett az ittas állapotban lévő terhelttel, aki rögtön szidalmazni kezdte. Amint bementek az épületbe és a sértett áthaladt a fotocellás ajtón, a mögötte haladó terhelt a hátánál fogva meglökte, minek következtében a sértett az egyensúlyát veszítve megtántorodott. Ez alatt a terhelt a sértett elé került és egy alkalommal a kezét ökölbe szorítva hátrafelé ütött. Az ütés a sértett orrát érte el, amely vérezni kezdett.

A fenti bántalmazás következtében a sértett 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el.

2016. március 21. napján a terhelt bérleményükben tartózkodott és a Messenger alkalmazáson keresztül számon kérte a dolgozó sértettet, hogy a megbeszéltek ellenére miért nem hívta még fel. Írásban közölte vele: „húzz haza anyádhoz még ma, világos”, valamint: „kurva baj lesz”. A sértett ezért munka után, délután szüleihez ment a lakásba, amit a terheltnek megírt. Ezután több alkalommal beszéltek telefonon, illetőleg váltottak Messenger üzenetet, amely során a terhelt ismét és folyamatosan szidalmazta a sértettet, aki viszont felrótta neki, hogy hányszor fenyegette és verte, alázta meg őt, mégis mindig megbocsátott neki. A terhelt végül telefonon felhívta a sértettet utasítva, hogy a buszmegállóba menjen le. A sértett azonban a felszólításnak nem tett eleget. 16 óra 20 perc körüli időben a terhelt ezért - ittas állapotban - megjelent a házuk előtt és azt kiabálta: „gyere le te patkány!”. A sértett ekkor a bejárati kapu felett található teraszon tartózkodott, s lekiabált a terheltnek, hogy nem megy le és a kaput sem nyitja ki. Mire a terhelt a bezárt kapun átugrott, felszaladt a lépcsőn és egyazon lendülettel ököllel egy alkalommal a sértettet arcon ütötte állkapocs tájékon, majd elkezdte rángatni és közben kiabálva követelte, menjen vele haza. Erre a sértett akkor este még nem volt hajlandó.

A fenti bántalmazás következtében a sértett haematomával járó, 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el.

2016. április 1. napján a sértett fodrászhoz ment, ahova a terhelt elkísérte. Az volt az elvárása, hogy haját szőkére festesse be, még a festéket is ő vette meg számára. Amíg a sértett a fodrászatban volt, addig a terhelt egy közeli kocsmában szeszes italt fogyasztott, majd amikor onnan a fodrászatba visszatért, meglátta, hogy a sértett haja nem szőke, hanem vöröses árnyalatú lett. Ettől dühbe gurult és távozáskor a szalonból a buszmegállóban szembe köpte, vörös kurvának nevezte párját. Mindezt a buszon, többször, hangosan megismételte az utazó közönség előtt. Amikor pedig a buszról szálltak, a terhelt közölte a sértettel, hogy rohadt kurva, illetőleg ahogy kinéz neki nem kell, takarodjon el és csak akkor menjen vissza a közös bérleményükbe, ha már tényleg szőke lesz a haja. A sértett egy ideig járkált a belvárosban, majd mégis hazament, ahol a vitát tovább folytatta vele a terhelt, több alkalommal vörös kurvának nevezte, majd rángatni kezdte, a falhoz csapta, melynek következtében a fejét a falba beütötte, a fejbőre felrepedt és erőteljesen vérezni kezdett.

A fenti bántalmazás következtében a sértett 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett el.

Fentiekén túlmenően - pontosan meg nem határozható időpontokban - bérleményükben a terhelt a sértett felé több alkalommal tányért dobott dühében, vagy mert éppen nem ízlett neki az étel. Olyan eset is előfordult, amikor több kilogramm súlyú táskájával a sértettet fejbe vágta, melynek következtében hosszabb ideig fájt a feje, dudor, majd később varr keletkezett rajta.

A terheltnek nem tetszett az sem, hogy párja dohányzik, meghatározta egy nap hány szál cigarettát szívhat el. 2016. április 18-án az esti órákban a sértett éppen az erkélyen készült rágyújtani, a terhelt emiatt rászólt, de a sértett közölte vele, hogy akkor is elszív egy szál cigarettát. Mivel ellentmondani mert neki a terhelt egyre idegesebb lett, kiabálni kezdett és a sértettet berángatta az erkélyről a szobába. Ezután a félig elszívott cigarettát elvette tőle és a jobb karja belső felszínén, a csuklótól 15 centiméter távolságra a karjába nyomva, mozgatva oltotta el azt. A sértett ennek következtében - mivel a karján az égés helyén egy fájdalmas 1,2-1,5 centiméter átmérőjű, szabálytalan, utóbb hegesen gyógyult kör alakú seb keletkezett, amely fehér lett és sokáig váladékozott - nem tudott rövid ujjú felsőruházatot hordani, az égési nyomot egyfolytában takargatnia kellett többek között a munkahelyén is. A terhelt másnap reggel Messenger üzenetben írta meg a sértettnek, hogy „sajnálom h(ogy) a cigit odanyomtam az jó sokáig ott lesz”, majd azt írta: „azt nem kellett volna bánom is”.

A fenti bántalmazás következtében a sértett a jobb alkar másodfokú égési sérülését szenvedte el, mely sérülés 8 napon túli, tényleges gyógytartama 2 hét.

- [4] A tényállás 2. pontja szerint 2016. április 28. napján az esti órákban - pontosabban meg nem határozható időpontban - közös bérleményükben a terhelt ittas állapotban ismét veszekedni kezdett a sértettel, mely során féltékenységének adott hangot, s egyre jobban kiabált. A sértett próbálta őt

csitítani, mivel több esetben is előfordult már, hogy a falszomszéd a hangoskodás miatt átzörgött hozzájuk. Ennek ellenére a terhelt egyre hangosabban mondta a magáét, veszekedett a sértettel, majd elkezdte markolászni a mellét, ami fájdalommal járt, illetve a bal melle alatt meg is karmolta, magához rántotta, a nyakát hátulról a karjával átfogta és fojtogatni kezdte a sértettet, akinek mindeközben az orra megsérült, vérezni kezdett. A sértett próbálta a karját lefejteni a nyakáról, de a terhelt a bal karját hátrahúzva lerántotta a földre. A sértett földre kerülését követően a terhelt több (legalább öt) alkalommal, lábbelit viselő lábával, közepes-nagy erővel belerúgott a szabadon lévő bal oldalába, melynek következtében bal oldali, légmellel eredményező IX-X. bordatörést szenvedett el. A sértett még földön fekvő testhelyzetében a fájdalomtól felsikoltott, ekkor a házban lakók közül többen kimentek a lépcsőházba, közülük az 1. számú tanú be is csengetett, s közölte az ajtót nyitó terhelttel, hogy ha nem hagyja abba a hangoskodást, akkor rendőrt fognak hívni. A terhelt ekkor megígérte nekik, hogy befejezi a hangoskodást és visszazárta az ajtót. A sértettnek az esti, éjszakai, és hajnali órákban folyamatosan nagy fájdalmai voltak, egyre nehezebben lélegzett, s kérte a terheltet, hogy vigye orvoshoz, úgy érzi, baj lesz, de ennek akkor még nem tett eleget. A terhelt végül hosszú kérése után másnap, 2016. április 29-én a reggeli órákban taxival vitte a Megyei Kórházba, de közben felhívta a figyelmét a sértettnek: azt kell mondania az orvosnak, hogy a lépcsőről esett le az este folyamán, melynek eleget is tett. A terhelt aznap reggel telefonon értesítette a sértett kolléganőjét, hogy nem tud bemenni dolgozni, mert leesett a lépcsőről, mint ahogyan ugyanezt a történetet adta elő testvérének is.

A sértett bordatörései nyolc napon túl, ténylegesen négy hét alatt gyógyultak. A bal tüdő összeesését eredményező légmell közvetlenül életveszélyesnek minősül. A közvetlenül életveszélyes légmell orvosi beavatkozás hiányában légzési elégtelenséget eredményezve feltétlenül a sértett halálához vezethetett volna.

A sértett valamennyi, a sérelmére elkövetett - magánindítványra büntetendő - bűncselekmény tekintetében 2016. május 24. napján hatályos magánindítványt terjesztett elő a terhelttel szemben.

II.

- [5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott okból - mivel a terhelt Btk. 212/A. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kapcsolati erőszak büntetteként értékelt cselekményének törvénysértő minősítése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki - a megtámadott határozatok megváltoztatását, e cselekmény Btk. 212/A. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott kapcsolati erőszak büntettekénti minősítését és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.
 - [6] Indokai szerint az egyes időpontokban, illetve időszakokban megjelölt események nem merítik ki a törvényi tényállás megállapításához szükséges elemeket, az irányadó tényállásban részletezett cselekmények ugyanis, egyetlen kivételtől eltekintve sem a súlyos testi sértés, sem az aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés megállapítására nem alkalmasak. Az egy alkalommal 8 napon túl gyógyuló sérülés okozása alapján pedig nem állapítható meg a rendszeres elkövetés.
 - [7] Álláspontja szerint az aljas indok vagy cél tekintetében a megtámadott határozatok csak általánosságban tartalmazznak utalást és indokolást, de az egyes konkrét könnyű testi sértések elkövetéséhez egyetlen esetben sem fűznek olyan magyarázatot, amelyből megállapítható lenne, hogy konkrétan egy korábban elkövetett bűncselekmény leplezése, illetve a felelősségre vonás elkerülése motiválta volna a terheltet. Ilyen motiváció pedig a védő szerint nem merült fel, ezzel szemben a tényállás alapján az állapítható meg, hogy minden testi sértés kiváltó oka a szerelemföltés, a féltékenységtől volt, amely alapján viszont az aljas indokból vagy célból minősítő körülmény megállapításának nincs helye.
- Hivatkozott arra, hogy a Btk. 212/A. § (2) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott törvényi tényállás megköveteli a rendszeres elkövetést, amely az a) pont esetében megelégszik a könnyű testi

sértés alapesetével, míg a b) pont megállapításához az aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés, és a súlyos testi sértés rendszerességét követeli meg, amelyet nem lát megállapíthatónak. Erre tekintettel a megtámadott határozat megváltoztatását, a cselekmény enyhébb minősülése megállapítását és a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

- [8] A Legfőbb Ügyészség BF.333/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Az ügyészi álláspont szerint az irányadó tényállás 1. pontja részletezi azokat a cselekményeket, amelyeket a terhelt a vele közös háztartásban élő élettársa, a sértett sérelmére 2015 júliusától 2016 áprilisáig bezárólag rövid időközönként, rendszeresen követett el. Az irányadó tényállás bevezető fejezete részletezi e cselekmények motivációját is.
- [9] E szerint a közös bérleménybe költözést követően a terhelt alaptalanul egyre féltékenyebb lett a sértettre, megjelenésébe (mint például öltözködése, hajszíne, sminkelése) rendszeresen beleszólt, és megkövetelte, hogy az általa ideálisnak tartott ruhát, fehérneműt, lábbelit viselje, vagy éppen eljárjon szoláriumba; nem engedte lényegében egyedül sehova, az addig szoros baráti kapcsolatait is fokozatosan felszámoltatta vele, így nem tarthatta baráti körével a kapcsolatot; sőt megszabta, hogy nem nevetgélhet, ismeretlen és ismerős férfiakkal sem beszélgethet, köszöntésüket nem fogadhatja, mi több, számára pontokban összefoglalt magatartási szabályokat írt elő. Ezzel személyiségét és önálló akaratát fokozatosan, de kíméletlenül megtörte, gyakorlatilag feltétlen engedelmességre szorította.
- [10] Az ügyész szerint a terhelt azonban nemcsak egyre féltékenyebb lett a sértettre, és az élet minden területére kiterjedő elvárások maradéktalan teljesítésére kötelezte őt - megroppantva, majd felszámolva ezzel emberi tartását -, hanem az 1. tényállási pontnál részletezett különféle bűncselekmények leplezése, és a felelősségre vonás elkerülése végett követte el - visszatérő jelleggel -, azokat többnyire részben 8 napon belül gyógyuló, egy alkalommal 8 napon túl gyógyuló testi bántalmazásokat, amelyek fizikai, egyszersmind lelki erőszakként végigvonultak kapcsolatuk történetén.
- [11] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok helytálló megállapítása szerint az aljas indok, illetőleg cél, a bűncselekmények leplezése és felelősségre vonás elkerülése végett történt elkövetésre figyelemmel megállapítható.
- [12] Az ügyész kifejtette azt is, hogy ugyanakkor e minősítő körülmény megállapításának alapjául szolgálhat az is, hogy a terhelt a sértettet a feltétlen alázat tanúsítása, és az emberi mivoltából fakadó szabad akaratának teljes felszámolása érdekében bántalmazta, és a terhelt elvárásainak maximálisan meg nem felelő sértetti magatartás rögvést kiváltotta a terhelt sértettel szembeni agresszióját. Ez utóbbi célzat pedig erkölcsileg úgyszintén súlyosan elítélendő és megvetendő.
- [13] A rendszeres elkövetés kapcsán az ügyész hivatkozott arra, hogy a törvényi tényállás, valamint a miniszteri indokolás alapján megállapítható, hogy a jogalkotó a rendszeresség megállapításához elegendőnek tartja csupán két, viszonylag rövid időszakon belül azonos sértett sérelmére megvalósított, aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés, illetőleg súlyos testi sértés elkövetését. Tévesnek és félrevezetőnek tartotta ekként a védő által megfogalmazott azon elvárást, amely szerint úgy a könnyű testi sértés minősített esete, mint a súlyos testi sértés tekintetében külön-külön kellene megvalósulnia a rendszeres elkövetésnek.
- [14] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat hatályában tartsa fenn.
- [15] A Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.
- [16] A terhelt védője az indítványban foglaltakkal egyezően szólalt fel, és a kapcsolati erőszak büntettként értékelt cselekmény enyhébb minősülése folytán a kiszabott büntetés enyhítését kérte.
- [17] A Legfőbb Ügyészség képviselője a nyilvános ülésen az átiratában foglaltakat fenntartotta.

- [18] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [19] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ítélettel szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [20] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja alapján akkor van helye rendkívüli jogorvoslatnak, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.
- [21] Következésképpen az esetlegesen hibás minősítés nem önmagában, hanem csak akkor képezi felülvizsgálat alapját, ha helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés (alkalmazott intézkedés) törvénysértő.
- [22] A minősítés alatt a cselekmény Btk. Különös Része szerinti minősítése - az alapeset és annak enyhébben, vagy súlyosabban minősülő esete egyaránt - értendő.
- [23] Felülvizsgálati eljárásban megállapított törvénysértő minősítés esetén a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között került kiszabásra (BH 2011.97., BH 2014.103).
- [24] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét kapcsolati erőszak büntetében megállapította.
- [25] A Btk. 212/A. § (1) bekezdése szerint: Aki gyermekének szülője, továbbá az elkövetéskor vagy korábban vele közös háztartásban vagy egy lakásban élő hozzátartozója, volt házastársa, volt élettársa, gondnoka, gondnokoltja, gyámja vagy gyámoltja sérelmére rendszeresen
- a) az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartást tanúsít,
- b) a közös gazdálkodás körébe vagy közös vagyonba tartozó anyagi javakat von el és ezzel a sértettet súlyos nélkülözésnek tesz ki,
- ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- A (2) bekezdés kimondja, hogy aki az (1) bekezdésben meghatározott személy sérelmére rendszeresen követ el
- a) a 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértést vagy a 227. § (2) bekezdése szerinti becsületsértést, büntett miatt három évig,
- b) a 164. § (3) és (4) bekezdése szerinti testi sértést, a 194. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadság megsértését vagy kényszerítést, egy évtől öt évig
- terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [26] A Btk.-nak a nemi élet szabadsága és nemi erkölcs elleni bűncselekményekről szóló XIX. Fejezete, a gyermekek érdekét sértő és család elleni bűncselekményekről szóló XX. Fejezete és a törvényben meghatározott új büntetőjogi tényállás is a nőekkel szembeni erőszak és a háztartáson belüli erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló Európa Tanácsi Egyezmény (CAHVIO) rendelkezéseinek figyelembe vételével került megalkotásra, így a Btk. - más büntetőjogi tárgyú jogszabályokkal kiegészítve - megfelel a nemzetközi elvárásoknak.
- [27] A törvény a hozzátartozó bántalmazását új elkövetési magatartásokkal egészítette ki, és erre figyelemmel meg is változtatta a bűncselekmény megnevezését, mivel az új elkövetési magatartásokkal a tényállás már nem csupán bántalmazásról rendelkezik.
- [28] A kapcsolati erőszak önálló, új tényállás jellegét tovább erősíti, hogy a már meglévő tényállásokhoz képest - a sértettek speciális jellegére, és a rendszeres elkövetésre tekintettel - az új tényálláshoz kapcsolódó szigorúbb büntetési tételek mellett abban olyan új magatartások kriminalizálása is megjelenik, amelyek eddig nem szerepeltek a Btk.-ban. A törvény ennek megfelelően a testi sértés szintjét el nem érő, de a sértett emberi méltóságát súlyosan sértő erőszakos magatartásokat, és a gazdasági ellehetetlenítést is büntetni rendeli.
- [29] A törvény a bűncselekmény elkövetési magatartásait a Btk.-ban korábban már szereplő büntetőjogi tényállásokra történő hivatkozással határozza meg. A Btk. az összefoglalóan családon belüli erőszak

körében elkövetett cselekményeket külön-külön tényállásokban egyébként is szigorúan bünteti. Mindazonáltal a törvény szándéka - a miniszteri indokolásból kitűnően - az elkövető elrettentése, és erre figyelemmel egyes kevésbé súlyos szabadságvesztéssel fenyegetett, a családon belüli erőszak körébe vonható bűncselekményeket (a testi sértés egyes alakzatait, a becsületsértést, a személyi szabadság megsértését és a kényszerítést) súlyosabban rendeli büntetni. A bűncselekmény megvalósulásának feltétele a rendszeres elkövetés.

- [30] Az indítvány szerint az egyes időpontokban, illetve időszakokban megjelölt események nem merítik ki a törvényi tényállás minősített esete megállapításához szükséges elemeket, az irányadó tényállásban részletezett cselekmények ugyanis egyetlen kivételtől eltekintve sem a súlyos testi sértés, sem az aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés megállapítására nem alkalmasak. Az egy alkalommal, 8 napon túl gyógyuló sérülés okozása alapján pedig nem állapítható meg a rendszeres elkövetés.
- [31] Az aljas indokból, illetőleg célból elkövetett cselekmények esetén a súlyosabb megítélést eredményező minősítő körülmény az indítók és a célzat erkölcsileg mélyen elítélendő voltából fakad. Ennek megítélése során azt kell vizsgálni, hogy a társadalom erkölcsi normáival összefüggésben az elkövető szándéka kialakulásában elsődlegesen milyen tényezők játszottak szerepet.
- [32] Az irányadó tényállás - szemben az indítványban foglaltakkal - egyértelműen tartalmazza a következőket:
- [33] A terhelt - a 2015 júliusától 2016 áprilisáig terjedő időszakban - az általa ittasan, de akár józanul is kezdeményezett viták, veszekedések hevében élettársát, egyben jegyesét, a sértettet a legkülönbözőbb időpontokban, helyeken és módokon, így:
- 2015. július 3-át megelőző napokban az útszakaszon hátizsákjával hasba, majd kézzel a fejére és tarkójára ütött;
 - 2015 nyarán gyomorszájon vágta, illetőleg falhoz szorította és hüvelyk-mutató ujjai közé vett arcát megszorította; földre lerántotta, rátérdelt, nyakát szorította;
 - 2015. október 16-án ököllel bal szemöldöke fölött és orron vágva, majd a földre teperte, magából kivetkőzve ököllel ütlegette, és több alkalommal belerúgott;
 - 2015. október 22-én a sértettet fenti bántalmazás miatt orvoshoz kísérte és folyamatosan fenyegette, hogy ne derüljön ki a bántalmazás („megjárja, levágja a mellét, kiszúrja a szemét, testvére gyerekeit is bántani fogja”);
 - 2016. február 21-én a Pláza épületében hátánál fogva földre lökte, majd ökölbe szorított kezével orrán vérző sérülést okozott, mert „úgy értékelte, hogy a sértett lejáratta őt a fia előtt, mert nyilván elárulta, hogy veszekedni, vitázni szokott vele”;
 - 2016. március 21-én ököllel feje állkapocsrésztére ütést mért, majd őt rángatta, számon kérve, hogy a megbeszéltek ellenére miért nem hívta fel, és felszólításának miért nem tett eleget;
 - 2016. április 1. napján az egyik buszmegállóban szembeköpte, majd röviddel ezután a fejét a falhoz csapta, neki vérző fejbőrsérülést okozott, mert a sértett nem az elvárása szerinti hajszínt festetett;
 - 2016. április 18-án az általa addig félig szívott cigarettát a sértett jobb alkarjának belső részébe nyomta 8 napon túl gyógyuló másodfokú égési sérülést okozott.
- [34] Az eljáró bíróság helyes érveléssel mutatott rá, hogy a terhelt esetében a sértett bántalmazását - a féltékenységen túl - a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények leplezése, a felelősségre vonás elkerülése és a megtorlás egyaránt motiválta. A fenti esetek közül így a 3-5. pont alatti cselekmények a felelősségre vonás elkerülése érdekében történő bántalmazásként, míg az 6-7. pont alattiak megtorló jellegű bántalmazásként értékelhetők, melyek a Btk. 164. § (4) bekezdés a) pontja szerinti könnyű testi sértés bűncselekménye megállapítására nyújtanak alapot.
- [35] A tényállásból kitűnően ugyanis a terhelt az együttélés során a sértettel szemben az élet minden területére kiterjedő - viselkedésre, öltözködésre, külső megjelenésre stb. - elvárásokat fogalmazott meg, azok maradéktalan teljesítésére kötelezte őt, ennek hiányát pedig kíméletlenül megtorolta.

Ezen alkalmakkor a terhelt cselekménye háttérben tehát olyan megtorlási elhatározás húzódott, amely erkölcsileg a legcsekélyebb mértékben sem menthető, épp ellenkezőleg, súlyosan elítélendő, s mint ilyen, az aljas indokból való elkövetés minősítő körülmény megállapítását megalapozza.

- [36] Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése szerint senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani.
- [37] E rendelkezésből kiindulva rámutat a Kúria arra, hogy e minősítő körülmény alapjául szolgálhat továbbá az is, hogy a terhelt a sértettet feltétlen alázat (feltétel nélküli engedelmesség) tanúsítása, szabad, önálló felnőtt akaratából fakadó cselekvési szabadsága teljes felszámolása (szolgai alávetettség) érdekében is bántalmazta, s mint ilyen indok (célzat) erkölcsileg ugyancsak súlyosan elítélendő, megvetendő.
- [38] Nem helytálló az a védői érvelés, mely szerint a terhelt cselekményeit kizárólag a féltékenység motiválta, és a szerelemféltésből származó indulata enyhébb megítélést eredményezhet.
- [39] A szerelemféltés (féltékenység, féltés) mint érzület valóban létezik, és az ezáltal motivált indulati cselekmények enyhébb megítélést alá eshetnek - az erős felindulásból elkövetett emberölés esetében -, de ott sem általános érvénnyel. Ez jellemzően akkor indokolt, ha a tudatos gondolkodással szemben megnő a nehezebben befolyásolható ösztönös késztetések szerepe, és e késztetéseket kiváltó érzelem a közgondolkodásban elfogadott; ezáltal erkölcsileg menthető, jogilag méltányolható (BH. 2001.208.). Jelen ügyben azonban erről szó sincs.
- [40] Nem alapos az indítvány azon hivatkozása sem, mely szerint a tényállásban írt cselekmények nem alkalmasak a rendszeres elkövetés megállapítására, mivel a könnyű testi sértés minősített esetben és a súlyos testi sértés esetében is külön-külön kellene e feltételnek fennállnia.
- [41] A Btk. 212/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti minősített eset törvényi tényállása megvalósulásához megkívánt rendszeres elkövetés legalább két, rövid időközönkénti, azonos sértett sérelmére megvalósított elkövetést takar. A rendszeresség nem a köztes időtartam hosszát, hanem az alkalmosság kizártságát feltételező fogalom. Jelentéstartalma több, mint ismétlődés, magában hordja ugyanis az elkövetőnek az egyes alkalmakat összekapcsoló tudatállapotát: az elkövető „rendszerint csinál” magatartásából, magatartása nem rendkívüli, tehát legalább két elkövetést feltételez (EBH. B.17.).
- [42] Értelemszerűen a tényállás törvényi egység jellegéből fakadóan a rendszerességhez elegendő legalább két, rövid idő alatt, azonos sértett sérelmére megvalósított aljas indokból vagy célból elkövetett könnyű testi sértés és súlyos testi sértés, személyi szabadság megsértése vagy kényszerítés; a testi sértéseknél tehát e feltétel nem külön-külön vizsgálendő.
- [43] Mindezek alapján törvényesen járt el a bíróság, amikor a terhelt 1. tényállási pontban írt cselekményét kapcsolati erőszak büntettségének [Btk. 212/A. § (2) bekezdés b) pont] minősítette.
- [44] Ekként a Kúria - mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [45] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [46] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbiával azonos tartalommal, ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző